

ORSZÁGGYŰLÉS MENTELMI BIZOTTSÁG
DR. HARGITAI JÁNOS
ELNÖK

1055 Budapest, Kossuth tér 1-3.
Tel: 441-5111 Fax: 441-5963
E-mail: mob@parlament.hu

MEB-41/22-4/2021.

Döntés
tiszteletdíj-csökkentés hatályon kívül helyezésére vonatkozó kérelemről

A Mentelmi bizottság az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ogytv.) 51. § (3) és (7) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva

Jakab Péter országgyűlési képviselő

tiszteletdíjának négyhavi összegével megegyező mértékű, 9 686 400 forinttal történő csökkentését elrendelő OE-41/322-1/2021. számú házelnöki döntéssel szemben benyújtott kérelmének – a 2021. június 2-i ülésén – **nem adott helyt.**

A képviselő az Ogytv. 51. § (7) bekezdése alapján a jelen döntés írásbeli közlését követő nyolc napon belül – a házelnökhöz benyújtott kérelemmel – kérheti az Országgyűléstől a tiszteletdíj-csökkentést elrendelő döntés hatályon kívül helyezését.

INDOKOLÁS

A házelnök 2021. május 21-én kelt, OE-41/322-1/2021. számú döntésével elrendelte Jakab Péter országgyűlési képviselő tiszteletdíjának a képviselő négyhavi tiszteletdíja összegével megegyező mértékű, 9 686 400 forinttal történő csökkentését.

A házelnöki döntés indokolása szerint az Országgyűlés 2021. május 17-i ülésnapján Jakab Péter napirend előtti felszólalása során a következő kérdéssel fordult a kormánypárti képviselőkhöz: „*Jut eszembe, mi a helyzet a rabszolgatörvénnyel, ficsúrok?*”. Ülészervező elnökként eljárva a házelnök felhívta a képviselő figyelmét arra, hogy tartózkodjon a sértő kifejezések használatától, ellenkező esetben megvonja tőle a szót.

A képviselő a figyelmeztetésnek nem tett eleget; a napirend előtti felszólalás folytatása helyett az ülésvezetési intézkedésre az „*Ugye, önről is lehet ez a véleményem?*” kérdéssel felelt, így – korábbi figyelmeztetésének megfelelően – a házelnök megvonta tőle a szót. A képviselő ezt követően közbekiabálással kifogásolta az alkalmazott fegyelmi intézkedést, valamint megismételte az annak okául szolgáló kifejezést, és csak újabb figyelmeztetések, illetve további jogkövetkezmény kilátásba helyezése után hagyott fel a házszabályi rendelkezésekbe ütköző magatartással.

A házszabályi rendelkezések értelmében a képviselők az Országgyűlés ülésén kötelesek olyan magatartást tanúsítani, amely nem sérti az Országgyűlés tekintélyét, az ülés méltóságát, valamint más személyek, csoportok jogait sem.

Jakab Pétert korábban, az Országgyűlés 2021. április 26-i ülésnapján szóban már figyelmeztette a házelnök, hogy az Országgyűlés üléstermében e konkrét kifejezés használata a házszabályi rendelkezések értelmében nem megengedett. Jelen esetben a képviselő ennek tudatában, a korábbi figyelmeztetés ellenére használta ismét a kirívóan sértő megszólítást képviselőtársai és az ülést vezető elnök vonatkozásában is.

Az Ogytv. 46/D. §-a és 47. §-a alapján a házelnök a valamely személyt, csoportot kirívóan sértő kifejezést használó képviselő kitiltását, illetve tiszteletdíjának csökkentését rendelheti el a törvényben meghatározott mértékben.

A fentiek mérlegelésével, az Ogytv. 47. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt jogkörében eljárva a házelnök Jakab Péter tiszteletdíját a képviselő négyhavi tiszteletdíja összegével megegyező mértékben csökkentette. A jogkövetkezmény mértékét arra figyelemmel állapította meg, hogy a képviselő a kirívóan sértő kifejezést és a fegyelmi jogi rendelkezésekbe ütköző magatartást az ülésvezetői felszólítások ellenére, sőt azokat bírálva használta, illetve folytatta tovább. Ezen túlmenően a képviselővel szemben a fegyelmi jogi rendelkezéseket sértő cselekményei miatt az Országgyűlés jelenlegi ciklusában immár negyedik alkalommal kerül sor jogkövetkezmény alkalmazására, ezek közül második alkalommal az Ogytv. 46/D. § rendelkezéseibe ütköző magatartás tanúsítása miatt.

A Mentelmi bizottság 2021. június 2-i ülésén megtárgyalta az OE-41/322-1/2021. számú házelnöki döntés hatályon kívül helyezésére vonatkozó – a törvényi határidőn belül benyújtott, az Ogytv. 51. § (2) bekezdése szerinti – képviselői kérelmet, amelyben Jakab Péter előadta, hogy álláspontja szerint a házelnök *„helytelenül alkalmazta”* az Ogytv. vonatkozó szakaszát, *„és teljes mértékben jogtalanul szabta ki a négyhavi tiszteletdíj-csökkentést”*. A képviselő ezen okfejtését arra alapozza, hogy a házelnök nem zárta ki őt az ülésről és az azonnali hatályú kitiltását sem rendelte el, csupán szómegvonást alkalmazott vele szemben, amelyre véleménye szerint *„nem az Ogytv. 46/D. §-a alkalmazandó, és a törvény jóval kisebb mértékű büntetés kiszabását teszi lehetővé (Ogytv. 46/B. §)”*. A képviselő kérelmében vitatta továbbá a szankció arányosságát is, valamint előadta, hogy a házelnököt döntésének meghozatalában véleménye szerint csupán politikai indokok motiválták. Jakab Péter kérte, hogy a Mentelmi bizottság előtti meghallgatására is kerüljön sor, továbbá kérte a bizottságot, hogy szerezze be az ülés vonatkozó részéről készült videófelvételt.

Az Ogytv. 51. § (4) bekezdése szerint, ha a képviselő a kérelmében ezt indítványozza, akkor a jogorvoslati eljárás során a Mentelmi bizottság őt meghallgatja. Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 148. § (5)

bekezdésének megfelelően a Mentelmi bizottság elnöke a fegyelmi ügy tárgyalásáról, idejéről és helyéről az érintett képviselőt értesítette.

Jakab Péter az ülésen megjelent és előadta, hogy két okból kérte fellebbezésében, hogy a bizottság helyezze hatályon kívül a házelnöki döntést. Jogi okként nevezte meg, hogy az Ogytv. – véleménye szerint – nem teszi lehetővé a négyhavi tiszteletdíj megvonását jelen esetben, mivel ezt megelőzően ki kellett volna őt zárni az ülésről, ami nem történt meg, továbbá erkölcsi okként előadta, hogy „*a legminimálisabb büntetés kiszabása is túlzó lenne*” jelen esetben a „*ficsúr*” szó használatáért. Ismételten kérte a bizottságot, hogy helyezze hatályon kívül a döntést.

A Mentelmi bizottság ülésén megállapításra került, hogy a képviselő kérelmében előadottakkal ellentétben a tiszteletdíj-csökkentés alkalmazása jogszerű volt, mivel annak – a kérelmező által elmondottakkal ellentétben – nem feltétele az Ogytv. 46/D. §-ban megjelölt kizárás vagy azonnali hatályú kitiltás szankciók alkalmazása. Az Ogytv. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján elrendelt tiszteletdíj-csökkentés alkalmazásának törvény által előírt feltétele, hogy az Ogytv. 46/D. §-ban leírt tényállás megvalósuljon, tehát az érintett képviselő az Országgyűlés tekintélyét, az ülés méltóságát, vagy – mint az jelen ügyben is történt – valamely személyt, csoportot kirívóan sértő kifejezést használjon, vagy egyéb ilyen cselekményt kövessen el. A jegyzőkönyvben foglaltak alapján megállapítható, hogy a kirívóan sértő kifejezés Jakab Péter részéről elhangzott, sőt azt maga is hűen idézte fel mind kérelmében, mind a bizottsági meghallgatásán, ezért kijelenthető, hogy a szankcióhoz szükséges törvényi tényállást a képviselő cselekményével kimerítette.

Amennyiben egy képviselő az előbbieken leírt magatartások valamelyikének megfelelően cselekszik, az Ogytv. fegyelmi jogi rendelkezései alapján az ülést vezető elnöknek azonnali szankcióként lehetősége van kizárást vagy azonnali hatályú kitiltást elrendelni az érintettel szemben. Mindezen szankciók mellett – tehát a Jakab Péter által kifejtettekkel ellentétben –, azokkal párhuzamosan alkalmazhat a házelnök utólagos jogkövetkezményt is, amely az Ogytv. 47. §-a alapján lehet: tiszteletdíj-csökkentés vagy utólagos kitiltás, tovább a kettő együttes alkalmazása is. A Mentelmi bizottság ülésén rögzítésre került, hogy téves tehát az a képviselői érvelés, miszerint a tiszteletdíj-csökkentés elrendelésének feltétele lenne az előzetes szankció alkalmazása, ugyanis a fent bemutatott fegyelmi intézkedések önállóan, vagy egy ügyben akár egymást követően is alkalmazhatók, de nem előfeltételei egymásnak. A házelnök alkalmazhatott volna további – azonnali – intézkedéseket, de ez csak egy lehetőség számára, nem kötelezettség. Az Ogytv. 46/D. §-ban megjelölt tényállás megtörténtét pedig a hitelesített jegyzőkönyv bizonyítja, amelyet egyébként maga a képviselő is idéz a bizottsághoz benyújtott kérelmében.

A Mentelmi bizottság amellet foglalt állást, hogy az alkalmazott szómegvonás szankció enyhébb jogkövetkezménynek tekinthető, mint az Ogytv. 46/D. §-a alapján elrendelhető ülésnapról vagy ülésről kizárás, továbbá azonnali hatályú kitiltás. A

szómegvonás – fokozatosság elvének megfelelő – alkalmazására azért kerülhetett sor a súlyosabb jogkövetkezmények helyett, mert az üléstermi rend ezen enyhébb szankció alkalmazásával is helyreállítható volt. Amennyiben az ülést vezető elnök ülésnapról, ülésről kizárás vagy azonnali hatályú kitiltás alkalmazása mellett döntött volna, Jakab Péter sokkal hosszabb ideig nem tudta volna gyakorolni felszólalási jogát, mint szómegvonás elrendelése esetén (amikor is csak ugyanazon napirendi pont tárgyalása során nem szólalhat fel újra). A bizottsági ülésen rögzítésre került, hogy a házelnök azért nem alkalmazta tehát a legszigorúbb büntetést, mert nem látta indokoltnak azt az adott helyzetben.

A bizottság felidézte a 3207/2013. (XI. 18.) AB határozatot, amelyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy *„az Országgyűlésnek jogában áll olyan (ön)korlátozó rendelkezéseket alkotni, amelyek garantálhatják a testület méltóságát és zavartalan működését. Ezek a szabályok gyakorlatilag olyan „tűrési határt” vonnak meg, amelyen belül maradva még biztosítható az érdemi testületi működés.”* Az alkotmánybírák szerint minden képviselőtől elvárható, hogy tartsa be a házszabályi rendelkezéseket, ezért a képviselőnek már eleve számolnia kell a parlamenti szólásszabadságot korlátozó házszabályi rendelkezésekkel, ugyanakkor a képviselők véleményének kifejtésére, a közvéleménnyel való megismertetésére sem az egyetlen eszköz annak a parlamenti vitában való elmondása (ld. sajtótájékoztatók, stb.) A testület e határozatában rögzítette, hogy a képviselői megnyilvánulások egy részének a fegyelmi jog körébe vonását épp az indokolja, hogy a képviselők széles körű mentességgel rendelkeznek parlamenti tevékenységüket illetően, ezáltal – ha pl. külső személyek érdekeit, jogait megsértik – felelősségre vonásuk nehezebb, vagy akár kizárt is lehet. Mindezek miatt indokoltnak tartja az Alkotmánybíróság, hogy a képviselői szólásszabadsággal való visszaélések elkerülése végett a házelnöknek legyenek olyan eszközei, amelyekkel ilyen esetekben felléphet. A testület kimondta továbbá azt is, hogy a kirívóan sértő, illetve a súlyos rendzavaráshoz vezető kifejezések használata a parlamenti fegyelmi jog megsértésének legsúlyosabb esetei körébe tartoznak. A képviselő által az ülésen előadottakkal szemben – miszerint rögzíteni kellene, hogy mely szavak minősülnek tiltottnak – elhangzott, hogy ugyanezen határozatának 38. pontjában állapította meg az Alkotmánybíróság azt is, hogy *„nem tekinthető alkotmányos követelménynek, hogy az Országgyűlés előre, minden esetre alkalmazhatóan meghatározza azokat a kifejezéseket, amelyeket kirívóan súlyosnak kell tekinteni. Ennek megítélése egyrészt az ülést vezető elnöknek a mérlegelési jogkörébe tartozik, akinek az üléstermi rend fenntartása érdekében feladata, hogy a plenáris ülésen folyó vitát figyelemmel kísérje.”*

A videófelvétel beszerzésével összefüggő kéréssel kapcsolatban a bizottsági ülésen elhangzott, hogy az nem indokolt, mivel az esetről készült videófelvétel a világhálón bárki számára megtekinthető, továbbá a képviselő fellebbezésében rögzített tényállással kapcsolatban nem merültek fel vitás kérdések, az hűen tükrözi a plenáris ülésről készült jegyzőkönyvben foglaltakat.

Amint az a fent idézett AB határozatból is kitűnik, minden országgyűlési képviselőtől elvárható a házszabályi rendelkezések betartása, amelynek részét képezi az Országgyűlés tekintélyének, rendjének és méltóságának, valamint más személyek, csoportok jogainak megóvása is. A képviselő provokatív, médiafigyelem felkeltésére irányuló, fegyelmi jogot sértő cselekménye – a kirívóan sértő kifejezés használata – túlmutat a képviselői beszédjog keretein.

A törvényhozó testület hatékony működése és méltósága önmagában olyan védendő érték, amelynek érvényesülése érdekében az Ogytv. és a HHSZ rendelkezéseiben meghatározott keretek között szükséges és indokolt szankciók alkalmazása.

A Mentelmi bizottság ülésén megállapításra került, hogy a házelnöki döntésben foglalt tiszteletdíj-csökkentés mértéke – ellentétben azzal a képviselői állítással, miszerint politikai indokok motiválták a döntés meghozatalát – a törvényben meghatározott házszabályi rendelkezések megsértésének súlyára tekintettel, az Ogytv. 46/D. §-a és a 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján került megállapításra.

Mindezeket figyelembe véve a Mentelmi bizottság Jakab Péter országgyűlési képviselő tiszteletdíj-csökkentéssel szemben benyújtott kérelmének – tekintettel arra, hogy 1 igen, 3 nem szavazati aránnyal az nem nyert többségi támogatást – nem adott helyt.

Budapest, 2021. június 2.

Dr. Hargitai János
elnök

Kapják:

- Jakab Péter országgyűlési képviselő
- Kövér László házelnök